

Az ESA rövid európai körképe a vetőmagcsávázással kapcsolatos tagországi intézkedésekről

- **Mesurool engedélyének visszaállítása kukorica vetőmag esetében Németországban**

2008. májusában a Mesurool (metiokarb) engedélyét felfüggesztették, a 2008-as kukoricavetési szezonban Dél- Németországban történt méhpusztulás miatt. 2009. február 11-én a német hatóságok ideiglenesen –fél éves periódusra- visszaállították a Mesurollal csávázott kukorica vetőmag engedélyét. Az engedély visszaállításában és annak körülményeiben jelentős szerepet játszott a hatóságok és az érintettek intenzív és kiterjedt tárgyalása. **Felhívjuk figyelmét, hogy azon kukorica vetőmagokra továbbra sincs feloldva a korlátozás, amelyek aktív hatóanyaga tiametoxam, imidakloprid vagy clothianidin! Tilos ilyen aktív hatóanyagú szerekkel csávázott vetőmagot importálni, vagy ilyet forgalmazni Németországban. A Német Fogyasztóvédelmi- és Élelmiszer Biztonsági hivatal vizsgálatai továbbra is szükségesek.**

A német piacra kihelyezett csávázott vetőmagnak speciális minőségi követelményeknek kell megfelelnie, ezek a követelmények az import vetőmagra is vonatkoznak! Olyan vetőmag csávázási eljárást kell alkalmazni, amely biztosítja, hogy a csávázott magról lemorzsolódott por mennyisége nem haladja meg a 0,75g/100.000 szem határértéket. A leporlódás mértékét bezsákolás előtt a Heubach Dustmeter Typ I készülékkel kell ellenőrizni a német hatóságok által felállított protokollnak megfelelően. Bővebb információ a készülék működéséről az alábbi linken található:

http://www.jki.bund.de/cln_045/nn_804440/DE/Home/pflanzen_schuetzen/pfsmittel/heubach/heubach_methode_inhalt.html_nnn=true

/a titkárság tájékoztató jelleggel lefordította a protokollt/

Továbbá a csávázott kukorica vetőmag nem vethető vákuumos pneumatikus vetőgéppel mindaddig, amíg azt fel nem szerelik egy olyan kiegészítővel, mely az elhasznált levegőt a talaj felé irányítja, vagy direkt belejuttatja, ezáltal a leporlódott anyag sodródását legalább 90%-kal csökkentve. Ezen intézkedésekkel az aktív metiokarb hatóanyaggal csávázott kukorica vetőmagot a méhekre nézve biztonságosnak ítélik.

- **Minőségi standardek- legújabb fejlemények a tagországokban**

Németországhoz hasonló lépéseket tettek más tagországok is. Különböző por határértékeket állítottak fel, illetve egyes helyeken még folynak az egyeztetések a rovarölő szerrel csávázott vetőmagokról. A különféle módszerek közül, melyek a csávázott vetőmag minőségének ellenőrzésére szolgálnak, a Ceres és a Heubach módszerek a legszélesebb körben alkalmazottak. A Ceres módszer azon alapul, hogy egy vákuum berendezés segítségével összegyűjti a szálló port, de nem okoz semmiféle horzsolást a mag felületén. A Heubach módszer meghatározza a csávázott vetőmag bevonatának kopási potenciálját is.

Franciaországban a maximális por határértékét 2004-ben állapították meg: 4g/100kg vetőmag. Franciaországban a Ceres teszt módszer a hivatalos vizsgálati módszer csávázott napraforgó, kukorica és repce esetében. Várhatóan 2011-ig marad a 4g/100 kg vetőmagos határérték.

Ausztriában a rovarölő szerekkel (Mesuro, Poncho, Gaucho, Cruiser) csávázott vetőmagok engedélyezése tavaly novemberben került felülvizsgálatra, miután a határértéket 1,3g/100.000 szemben határozták meg, a hivatalos teszt módszer a Heubach teszt. Ugyanez lépett életbe **Svájcban** is, ahol a határérték 4g/100kg vetőmag (ami nagyjából egyenértékű 1,3g/100.000 szemmel).

Szlovéniában -ahol a Fipronil és négy másik rovarölő szer tartalmú neonikotinoidot (imidakloprid, tiametoxam, clothianidin) felfüggesztettek 2008 tavaszán- várhatóan az 1,3g/100.000szem határérték kerül bevezetésre.

- **Európai Vetőmag Szövetség (ESA) tevékenységek**

2008. júliusában a téma összetettségére, illetve a vetőmag iparra való hatására való tekintettel az ESA STAT (vetőmag csávázási és technológiai munkacsoport) felállított egy technikai szakértőkből álló munkacsoportot (Leporlási munkacsoport **Dust Working Group**) annak érdekében, hogy kiértékelje a vizsgálati módszereket, a jelenlegi leporlás vizsgálati protokollokat és normákat a csávázott vetőmag minőségi ellenőrzésénél. Egyetértettek abban, hogy a csávázott vetőmagvak minőségi standardjeivel kapcsolatos további munkához jó szakértői bázis szükséges.

Az első ESA körteszt csávázott kukorica vetőmagra Ceres és Heubach módszerekkel 2008 végén készült és jó korrelációt mutatott a két módszer között. Legutóbbi -2009.január 14-i – ülésén a DWG úgy döntött, hogy kezdeményez egy újabb körvizsgálatot is, mivel a mérési módszerekkel kapcsolatosan bizonytalanságok merültek fel, valamint annak érdekében, hogy csökkentsék a különböző laboratóriumok mérései közötti eltéréseket.

Ezzel párhuzamosan a STAT folytatja a munkát annak érdekében, hogy létre jöjjön a csávázott vetőmagok elfogadható minőség biztosítási rendszere Európában, beleértve a gyakorlati leporlási határérték(ek)et és vizsgálati módszer(ek)e)t. Ez a munka elsőbbséget élvez, hiszen megvan a valós veszélye annak, hogy a különféle leporlással és méh-védelemmel kapcsolatos nemzeti intézkedések aláássák a csávázott vetőmag szabad mozgását és új kereskedelmi akadályokat képesek létrehozni, ezáltal gyakorlati problémát okozva a vetőmag ipar számára.

Az ESA elkészített egy rövid technológiai útmutatót. Annak ellenére, hogy az útmutató a vetőmagos szakemberek számára triviálisnak hathat, célszerű lehet a felhasználókkal történő megismertetése.